

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
OPĆINA GRADAČAC

H.K.Gradaščevića 54, 76 250 Gradačac, telefon /fax 035-821-985, e.mail: opc.grad@bih.net.ba, www.gradacac.ba

I n f o r m a c i j a
O stanju socijalne zaštite na području općine Gradačac
za period januar - septembar 2017. godine

Gradačac, oktobar 2017. godine,

Uvod

Socijalna zaštita je najsloženija oblast društvenog života i kao takva Ustavom i Zakonom definisana je kao djelatnost od posebnog društvenog interesa. U svojoj osnovi, socijalna zaštita usmjerena je na osiguranje socijalne sigurnosti građana i porodica koji se, sticajem različitih društvenih i životnih okolnosti, nalaze u stanju socijalne potrebe.

U FBiH socijalna zaštita je uređena fragmentirano i u osnovnim pravima definisana na federalnom nivou, a finansijske obaveze prema korisnicima podijeljene su na Federaciju BiH i kantone.

Socijalna i dječja zaštita, kao organizirana društvena djelatnost, od posebnog društvenog interesa, kao dio ukupne socijalne politike, neposredno, posredstvom centara za socijalni rad, usmjerena je na obezbjeđenje socijalne sigurnosti građana i njihovih porodica, koje se nađu u stanju socijalne potrebe.

Kako se ovom informacijom predstavlja stanje socijalne zaštite u tekućoj godini, finansijski pokazatelji obuhvataju novčane pomoći isplaćene do septembra mjeseca 2017. godine.

Društvena briga za osobe u stanju socijalne potrebe ostvaruje se kroz djelatnost Centra za socijalni rad Gradačac, ali i kroz novčane pomoći koje se po nekoliko osnova ostvaruju i direktno iz općinskog Budžeta.

Kroz osnovnu djelatnost Centra za socijalni rad socijalnu zaštitu ostvaruju sljedeće kategorije korisnika:

- djeca bez roditeljskog staranja,
- odgojno zapuštena djeca,
- odgojno zanemarena djeca,
- djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama,
- lica sa invaliditetom i lica ometena u fizičkom i psihičkom razvoju,
- materijalno neosigurana i za rad nesposobna lica,
- stara lica, bez porodičnog staranja,
- lica sa društveno negativnim ponašanjem,
- lica izložena zlostavljanju i nasilju u porodici,
- lica i porodice u stanju socijalne potrebe kojima je uslijed posebnih oklonosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

Finansiranje socijalnih davanja putem Centra za socijalni rad Gradačac

Sredstva za ove vidove pomoći obezbijeduju se iz budžeta TK-a, izuzev sredstava za invalidninu, naknadu za njegu i pomoć od strane drugog lica i ortopedski dodatak, koja obezbjedjuje Federacija, kao i 70% sredstava za civilne žrtve rata, te jednokratne novčane pomoći koje obezbjeđuje pored Kantona i Općina Gradačac.

U sljedećoj tabeli je prikazan broj korisnika, izvor prihoda i novčani iznosi koji su korisnicama putem Centra za socijalni rad obezbijeđeni u periodu 01.01.-30.09.2017. godine.

R/B	OBLIK POMOĆI	BROJ NOSILACA DOMAĆINST	IZVOR PRIHODA	NOVČANI IZNOSI
1.	<i>Korisnici stalne novčane pomoći</i>	323	<i>Budžet TK-a</i>	<i>383.438,00 KM</i>
2.	<i>Korisnici lične invalidnine, naknade za njegu i pomoć od strane drugog lica i ortopedskog dodatka</i>	638	<i>Budžet FBiH</i>	<i>1.396.022,44 KM</i>
3.	<i>Izdržavanje odraslih u porodici</i>	4	<i>Budžet TK-a</i>	<i>13.320,00 KM</i>
4.	<i>Djeca bez roditeljskog staranja u drugim porodicama</i>	5	<i>Budžet TK-a</i>	<i>27.951,00 KM</i>
5.	<i>Djeca u SOS – Kinderdorf</i>	5	<i>Budžet TK-a</i>	<i>11.250,00 KM</i>
6.	<i>CŽR – (porodice poginulih civila i invalida rata)</i>	130	<i>Budžet TK-a 30% i Budžet FBiH 70%</i>	<i>102.288,88 Budžet TK i 249.172,48 Budžet FBiH</i>
7.	<i>Zbrinjavanje lica u ustanovama socijalne zaštite</i>	28	<i>Budžet TK-a</i>	<i>19.230,59 KM</i>
8.	<i>Subvencija troškova prijevoza</i>	34	<i>Budžet TK-a</i>	<i>56.279,60 KM</i>
9.	<i>Subvencija troškova dženaze, sahrane, pokopa</i>	22	<i>Budžet TK-a</i>	<i>9.504,00 KM</i>
10.	<i>Korisnici jednokratnih novčanih pomoći</i>	186	<i>Budžet TK-a</i>	<i>20.890,00 KM</i>
11.	<i>Korisnici dječijeg dodatka</i>	974	<i>Budžet Tk-a</i>	<i>395.269,58 KM</i>
12.	<i>Korisnici dječijeg dodatka – uvećani DD</i>	78	<i>Budžet TK-a</i>	<i>33.450,00 KM</i>
13.	<i>Naknada porodiljama</i>	98	<i>Budžet TK-a</i>	<i>66.916,94 KM</i>
14.	<i>Jednokratna novčana pomoć za opremu novorođenog djeteta</i>	29	<i>Budžet TK-a</i>	<i>4.442,17 KM</i>
15.	<i>Zdravstvena zaštita</i>	/		
-	<i>Osobe preko 65. godine života</i>	770	<i>Budžet TK-a</i>	<i>82.189,80 KM</i>
-	<i>Djeca do 6. godine</i>	57	<i>Budžet TK-a</i>	<i>6.084,18 KM</i>

16 .	<i>Korisnici jednokratnih novčanih pomoći-opština</i>	185	<i>Budžet Opštine</i>	<i>22.500,00 KM</i>
	<i>U K U P N O</i>			<i>2.900.199,66 KM</i>

Sredstva koja se izdvajaju za socijalno ugrožene pojedince i porodice na našoj Općini (iz Budžeta Općine, Kantona i Federacije) i isplaćuju putem Centra za socijalni rad iznose zaključno sa septembrom 2017. godine 2.900.199,66 KM.

Iz predočenog pregleda očito je da je mnogo korisnika i kategorija koji su obuhvaćeni različitim vidovima zaštite, novčanom, zdravstvenom i drugim oblicima, ali se mora navesti i činjenica da isplata ovih sredstava kasni.

Poseban problem, predstavlja jedan broj socijalno ugroženih osoba, penzionera, sa najnižim penzijama, a kojima je penzija osnovni izvor prihoda porodice. Problemi vezani za ovu kategoriju stanovništva su uglavnom materijalne, zdravstvene i stambene prirode. Vrlo često se obraćaju za pomoć Centru za socijalni rad i općinskoj službi, iako se ne radi o korisnicima koje prepoznaje zakonska regulativa.

Centar za socijalni rad Gradačac je jedini Centar u FBiH, koji ima vaninstitucionalni oblik zbrinjavanja djece bez roditeljskog staranja i djece pod rizikom, a to je porodična kuća "Duga". Uskoro se očekuje i zakonsko rješenje tog vida zbrinjavanja djece.

Akcioni plan FBiH, upravo predviđa takav oblik zbrinjavanja, te je iz tih razloga potrebno uložiti maksimum svih potencijala za očuvanje kuće "Duga".

Finansiranje ostalih socijalnih potreba iz Budžeta Općine Gradačac

Osim prava koja su zakonom predviđena za sve navedene kategorije korisnika socijalne pomoći, zbog teške ekonomske situacije, nezaposlenosti, i dr. svakodnevno se različite kategorije građana obraćaju i Općinskom načelniku i Općinskoj službi za društvene djelatnosti i BiZ sa zahtjevima za pomoć u vanrednim situacijama kao što su: teška oboljenja, liječenja u inostranstvu, nabavljanje lijekova, interventna sanacija stambenih objekata, nabavka ogreva, udžbenika, pomoć za školovanje djece i dr.

U sljedećoj tabeli dat je popis nakanada koje se po ovom osnovu isplaćuju pojedincima:

Vrsta naknade	Visina naknade	
	Iznos KM u Budžetu 2017.	Pojedinačna naknada
Jednokratne novčane pomoći za korisnike boračko-invalidske zaštite	30.000	do 300 KM
Izdaci za subvencioniranje izdavanja građevinskih dozvola	2.500	Od 40 do 80% od iznosa građevinske dozvole
Jednokratne novčane pomoći socijalno ugroženim kategorijama koje se isplaćuju putem Centra za socijalni rad	30.000	Do 300 KM
Jednokratne novčane pomoći socijalno ugroženim pojedincima koji ne podliježu kriterijima Centra za socijalni rad a odobrava ih općinska Služba za društvene djelatnosti i BiZ (nabavljanje lijekova, ogreva, udžbenika, užina za učenike iz romskih porodica)	25.000	Do 100 KM
Jednokratne novčane pomoći socijalno ugroženim pojedincima koji ne podliježu kriterijima Centra za socijalni rad a odobrava ih Općinski načelnik (teška oboljenja, pomoć za liječenje u inostranstvu..)	27.000	Do 1.000 KM
Jednokratne novčane pomoći za sanaciju kuća socijalno ugroženih građana	20.000	Do 1.000 KM
Stanarine za alternativni smještaj raseljenih i socijalno ugroženih pojednica	43.000	Od 80 do 150 KM

Osim navedenih aktivnosti i izdvajanja za osobe u stanju socijalne potrebe, treba navesti da se u toku 2017. godine realizuju projekti koji će bitno poboljšati položaj određenih kategorija socijalno ugroženih građana .

U okviru Projekta "Zatvaranje kolektivnih centara i alternativnih smještaja pružanjem javnih stambenih rješenja - CEB II" predviđeno je stambeno zbrinjavanje svih raseljenih osoba, a za općinu Gradačac to znači izgradnju novih 76 i sanaciju postojećih 10 stambenih jedinica u kojima će po principima socijalnog stanovanja biti smještene raseljene osobe i osobe iz kategorije socijalno ugroženih građana.

Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica i Saudijski fond za razvoj u toku 2017. godine takođe će sanirati i izgraditi 5 kuća po sistemu "ključ u ruke".

Kroz projekat "Rješavanje problema Roma u oblasti stambenog zbrinjavanja u općini Gradačac" i izgradnjom 5 stambenih objekata za Rome na Begovini u toku 2015. godine i bitno s popravljeni uslovi stanovanja ovih porodica na lokalitetu Begovina, a nastavkom ovog projekta u 2017. godini poboljšće se infrastrukturni uslovi u ovom naselju.

Z a k l j u č a k

Sistem socijalne zaštite i dalje je nedovoljno finansiran sa svih nivoa. Potrebno je omogućiti i obezbijediti veću socijalnu uključenost građana, posebno socijalno ranjivih grupa i pjeninaca, s obzirom na veoma tešku socio-ekonomsku situaciju i isključenost u kojoj se nalaze.

Dugo očekivana reforma socijalne zaštite mora biti zasnovana na partnerstvu vladinog i nevladinog sektora sa jasnom vizijom i konkretnom akcijom usmjerenom prema krajnjem korisniku, posebno radi preraspodjele siromaštva i približavanju usluga u socijalnom radu i socijalnoj zaštiti.

Svjesna težine socio-ekonomске situacije u vremenu u kojem živimo, Općina Gradačac kroz sve institucionalne oblike socijalne zaštite, ali i uz značajne aktivnosti nevladinih organizacija koje djeluju na području općine i realizacijom projekata međunarodnih organizacija i nadležnih državnih tijela postiže maksimalne napore na obuhvatanju svih kategorija korisnika nekim oblikom pomoći, a u ovoj godini se otvara i novi pristup rješavanju stambenih potreba raseljenih i socijalno ugroženih osoba po principima socijalnog stanovanja.

*Općinska služba za društvene djelatnosti
i boračko-invalidsku zaštitu*